

Rapport från Järle byalags naturvårdprojekt 2014-2015 samt kompletterande ansökan

Bakgrund

Under våren 2013 ordnades några träffar i Järle för att lyfta fram och stärka hållbarhetsfrågorna lokalt. Under dessa träffar utkristalliserades vad folk var mest intresserad av. Det var bl a att odla och att köpa mer lokalproducerad mat. Därför startade vi upp en byodling sommaren 2013 centralt vid Järle station. Sen dess har vi varit knappt ett 10-tal personer som träffats under odlingsäsong och gemensamt odlat ätbara växter, främst i pallkragar. Vi har kombinerat träffarna vid Järle station med besök hos varandra, studiebesök hos lokala bönder/odlare, deltagit vid föreläsningar, ordnat fröbyte, skördemarknad m m.

Projekt Vilda grannar 2014-2015

Våren 2014 bestämde vi oss för att fokusera på insatser som bidrar till att öka den biologiska mångfalden och gynnar pollinering. Projektet har gått under arbetsnamnet "Vilda grannar", efter Naturskyddsföreningens bok med samma namn, som ger tips hur man lockar till sig fåglar, insekter, groddjur och annat trevligt i sin närmiljö. Vi gjorde också en studieresa till fjärils- och humleträdgården i Karlskoga som inspirerat oss rejält.

Vi har fortsatt att odla ätbara växter som både är vackra att se på, ätbara och ibland "gamla"/lokala kulturväxter som även lockar till sig olika fjärilar och insekter. Mördarsniglar och rådjur har också låtit sig väl smaka av ärtor, sallad och annat lockande... Några bärbuskar har planterats som kan locka både människor och fåglar att smaka, samt olika slags pollinerare under blomningen.

Då vi inte kom igång med någon studiecirkel för att bygga holkar så har vi valt att istället köpa in olika fågel- och fladdermusholkar, insektshotell och satt upp. Skyltar i området berättar om vem som vill bo i dessa olika bon och hotell, tipsar om växter som lockar pollinerare, värdet av en "pub" – d v s vattenbad för fåglar och smådjur, varför död ved behövs, fladdermusens värdefulla

insatser och hur man bygger egen fladdermusholk m m. Dessutom har några pedagogiska naturböcker köpts in, som kommer vara tillgängliga för allmänheten och cafébesökare att bläddra i under säsong.

Två av oss byodlare deltog i en kurs kring "naturlig biodling" med topplistikupa. En sådan bikupa köptes in sommaren 2014 och placerades vid Järles byodling. Där har besökare kunnat titta in i kupan, läsa om varför det är viktigt med bin och lära sig mer om biodlingsmetoden med topplistikupa. Några bin har dock inte blivit inköpta då det fanns viss oro för att bina skulle kunna bli störda av besökare till stationens sommarcafé. Många grannar (och besökare!) har dock varit positiva till tanken på en "publik" bikupa centralt i Järle.

Resultat

Odlingsprojektet med Vilda grannar-tema har skapat nya relationer mellan människor i och runt byn. Vi i odlargruppen har lärt mycket av varandra, och träffarna har inspirerat oss i det egna odlandet hemmavid. Flera av oss har även satsat på naturvårdande insatser hemma, med holkar, insekshotell, kryddväxter, vattenbad, plantering av

nya
sorters
växer, bär och buskar m m.

Järle station har fått ett estetiskt mervärde för både bybor och turister sommartid, tack vare odlingarna, holkar, bikupan och annat. Cafépersonalen har berättat att det varit många som nyfiket strosat runt och beskådat våra grönskande pallkragar, tittat in i bikupan, läst på skyltarna och testat den naturquizz som funnits i anslutning till odlingen.

Ansökan

Detta naturvårdsprojekt beviljades 20 000 kr för inventering samt div byggmaterial, plantor och Skyltar under 2014-15. Vi har använt knappt 14 000 kr för fortsatt utveckling av byaodlingen och ökade naturvärden runt byaodlingen. Nu önskar vi **möjlighet att använda de resterande 6 000 kr** för inköp av fler perenner och buskar som ökar den biologiska mångfalden och ger besökare något vackert och gott att titta/smaka på samt fler informationsskyltar.

1	VONK-bidrag		20 000	
2	Laminator, plastfickor, papper m m	931		
3	Kapaplatta	500		
4	Fröer, plantor, jord	1619		
5	Trädgårdsmaterial	2189		
6	Bikupa m m	3859		
7	Grästrimmer	1484		
8	Fågelholkar	2556		
9	Litteratur	832		
	Summa kostnad (maj 2014-nov 2015)	13970		
			6030	Rest

Kontaktuppgifter:

Lars Carlsson (kassör), Järle Byalag. Järle stickspår 1, 713 91 NORA.

Tel: 070-534 49 49, 0587-500 73, lc.jerle@telia.com.

Bankgiro Järle Byalag: 762-5007

Ankie Rauséus, Järle byaodling

E-post: ankie.rauseus@telia.com , 070-28 074 66